

Він

КУПИТИ

Цей захопливий трилер є новим спінофом популярної серії Гарлана Кобена про Майрона Болітара. Головному герою - багатому й харизматичному Віндзору Горну Локвуду III доведеться знайти зв'язок між кількома, здавалося б, непов'язаними злочинами: нещодавнім убивством відлюдника в пентхаусі одного з найпрестижніших будинків Верхнього Вест-Сайду, терористичним актом, який стався сорок п'ять років тому, крадіжкою картин Вермера й Пікассо, які належали Локвудам, убивством рідного дядька та викраденням кухні.

КОБЕН

ГАРЛАН

ФАБУЛА
ВИДАВНИЧИЙ ДІМ

*Присвячую Даян і Майклу Дісеполо
З любов'ю і вдячністю*

РОЗДІЛ 1

М'яч, що визначить результат усього чемпіонату, повільною дугою наближається до кошика.

Мені байдуже.

Усі без винятку на стадіоні «Lucas Oil» в Індіанаполісі затамувавши подих стежать за м'ячем.

А я ні.

Я дивлюся на інший бік майданчика. На нього.

Моє місце, звісно ж, у першому ряду, біля центральної лінії. Ліворуч від мене, у чорній обтислій футболці, що гарно підкреслює його біцепси, сидить актор, який грає супергероїв першого ешелону у фільмах *Marvel*, а праворуч — у сонцезахисних окулярах власного бренду — славнозвісний репер-магнат Свагг Дедді, чий приватний літак я купив три роки тому. Мені подобається Шелдон (це справжнє ім'я Свагга Дедді) і як людина, і як музикант, але зараз він радіє й вимахує руками так сильно, що мені за нього соромно.

На мені смугастий костюм від *Savile Row* лазурового кольору, бордові туфлі, зшиті на замовлення в Бедфордширі майстром Бейзілом, що працює на *G. J. Cleverley*, шовкова рожево-зелена краватка з лімітованої колекції *Lilly Pulitzer* — і все це доповнює хустинка від *Hermès*, що визирає з нагрудної кишені й тішить своїм сріблястим відтінком.

Оце я франт.

До всього — якщо хтось досі не зрозумів,— я багатій.

М'яч у повітрі вирішить долю університетського баскетбольного феномену, відомого під назвою «Березневе безумство». Дивно, якщо

замислитися. Усі кров, піт і сльози, стратегії гри, вивчення суперників, тренування, безконечні години кидання м'яча в кошик на задньому дворі будинку, відточування дриблінгу й комбінацій на трьох гравців, тягання штанги, біг із прискоренням до цілковитого виснаження, роки в заприлих спортзалах на змаганнях усіх рівнів — від мінібаскетболу, ігор під егідою Католицької молодіжної організації, турнірів Спілки спортивних аматорів до старшої школи... ну, ви зрозуміли — усе це зводиться до простої фізики помаранчевої сфери, що просто зараз крутиться й летить у металеве кільце із сіткою.

М'яч або не влучить, і виграє Дюкський університет, або потрапить у кошик, і фанати Південного державного університету на радощах рознесуть стадіон. Актор *Marvel* навчався в Південному. Ми зі Свагтом Дедді — у Дюкському. Вони обидва напружилися. Галасливий натовп замовк. Час уповільнився.

Нагадаю, хоча грає моя альма-матер, мені начхати. Я загалом не дуже розумію фанатизм у спорті. Мені ніколи не було цікаво, хто виграв, якщо я або мої близькі не брали участі в змаганні. Тому мені часто спадає на думку, чому для інших це так важливо?

Увесь цей час я зосереджений на ньому.

Тедді Лайонс. Один із численних помічників тренера команди Південного університету. Двометровий м'язистий здоровань, що має фермерське коріння. Великому Т — він любить, коли його так називають, — тридцять три роки, це його четверта робота в університетській спортивній команді. Наскільки я розумію, він чудовий тактик, але ще краще вміє вишукувати таланти.

Я чую сирену. Час вийшов, проте результат матчу досі невідомий.

На стадіоні так тихо, що я реально чую, як м'яч ударяється об кільце.

Свагт хапає мене за ногу. Супергерой *Marvel* притискає накачаний трицепс до моїх грудей, розвівши руки в очікуванні. М'яч ударяється об кільце раз, другий, третій — цей предмет наче дразнить натовп перед тим, як показати, хто житиме, а хто помре.

Я й досі дивлюся на Великого Т.

Коли м'яч прокочується обідком і падає на землю — беззаперечний промах — сектор фанатів «Синього диявола» вибухає. Периферійним зором я помічаю, що всі вболівальники на лавах Південного університету притихли. Мені не до вподоби слово «пригнічені» — воно дивне, але зараз дуже доречне. Усі фанати Південного завмерли й мають пригнічений вигляд. Кілька людей, спустошені й зі сльозами на очах, осідають на лави, усвідомивши факт поразки.

Великий Т мовчить.

Герой *Marvel* опускає своє гарне обличчя на руки. Свагг Дедді міцно мене обіймає.

— Це вікторія, Віне! — кричить він, а потім, трохи подумавши, — чи краще сказати «це вінкторія, Віне!»?

Я насуплюю брови, даючи йому зрозуміти, що сподівався на краще.

— Ну так, ти маєш рацію, — каже Свагг.

Я ледве його чую. Стоїть такий рев, що можна оглухнути. Свагг нахиляється ближче й каже: «У мене буде просто бомбезна вечірка!»

Він біжить святкувати з усіма. Натовп підхоплює його бурно й радісно. Я втрачаю Шелдона з поля зору. Кілька людей плескають мене по спині, проходячи повз, запрошують приєднатися, але я відмовляюся.

Я знову шукаю очима Тедді Лайонса, але його вже немає.

Ну, це ненадовго.

За дві години я знову його бачу. Він прямує до мене.

Тедді — це моя дилема.

Я збираюся, як то кажуть, завдати йому шкоди. Тільки так — жодних інших варіантів. Я поки не вирішив, що саме вчиню, але шкода його фізичному здоров'ю буде дуже серйозною.

Але не це є моєю дилемою.

Дилема — у який спосіб я це зроблю.

Ні, я не боюся, що мене спіймають. Я вже все спланував. Великий Т отримав запрошення на вечірку Сваґа Дедді. Він заходить сюди, гадаючи, що це вхід для VIP-персон. Він помиляється. Насправді вечірка відбувається в геть іншому місці. Десь у коридорі гучно лунає музика, але це так, щоби пустити пил в очі.

На цьому складі тільки я та Великий Т.

Я в рукавичках. У мене зброя — як і завжди,— хоча не думаю, що вона знадобиться.

Великий Т наближається, тож повернімося до моєї дилеми: ударити його без попередження чи дати те, що дехто може вважати спортивним шансом?

Річ не в моралі, чесній грі чи чомусь такому. Мені начхати, як це сприйме широкий загал. Свого часу я брав участь у багатьох сутичках. Коли починаєш битися, правила швидко стають нікчемними. Кусай, штовхай, кидай піском, застосовуй зброю — що завгодно. Справжні бійки — це про виживання. Жодних призів чи похвали за спортивну вправність. Є лише переможець й переможений. Кінець. І всім начхати, чи була ця бійка «чесною».

Коротко кажучи, я готовий зненацька вдарити цю огидну істоту. Я не боюся — як то кажуть люди — «бути підлим». Насправді це й був мій початковий план: напасти на Великого Т, коли він не буде готовий. Скористатися битою, ножом або руків'ям пістолета. Поквитатися з ним.

Чому ж зараз я вагаюся?

Бо вважаю, що поламати йому кістки — недостатньо. Я хочу зламати його дух. Якщо крутий хлопець Великий Т програє цей буцімто чесний бій мені — старшому, легшому й набагато красивішому (це правда) за нього, людині, що є живою ілюстрацією значення слова «зніжений»,— така поразка буде для нього принизливою.

Я дуже хочу, аби Великий Т це відчув.

Він лише за кілька кроків від мене. Я роблю вибір і йду назустріч, перегороджуючи йому дорогу. Великий Т зупиняється й супиться. Він якось мить дивиться на мене. Я посміхаюся. Великий Т посміхається у відповідь.

— Я тебе знаю,— кидає він.

— Отакої.

— Ти був сьогодні на грі. Сидів навпроти мене.

— Точно,— відповідаю я.

Він простягає свою велику наче бейсбольна рукавиця долоню, щоби потиснути мою.

— Тедді Лайонс, але всі кличуть мене Великий Т.

Я не простягаю руки у відповідь. Я просто дивлюся на його долоню так, наче вона щойно вигулькнула із собачої дупи. Великий Т чекає мить, застигши на місці, а потім забирає руку, наче малу дитину, яку треба заспокоїти.

Я знову йому посміхаюся. Він прокашлюється.

— Якщо дозволиш...— починає він.

— Не дозволю, ні.

— Перепрошую?

— Щось ти тугуватий, Тедді, еге ж? — я зітхаю.— Ні, я тобі не вибачаю, тобі нема пробачення. Тепер доганяєш?

Тедді супиться знову.

— Якись проблеми?

— Гмм. З чого ж мені почати?

— Що?

— Я міг би сказати: «Ні, це в тебе проблема — зі мною» або «У мене проблема? Та ніколи в житті!», ну щось таке, але насправді жодна з цих кмітливих відмовок мені не подобається.

Великий Т здається стурбованим. Одна його частина просто хоче відіпхнути мене з дороги. А інша згадує, що я сидів у ряду важливих осіб і, напевно, я якась шишка.

— Що ж, мені час на вечірку,— кидає Тедді.

— Ні, не час.

— Перепрошую?

— Нема ніякої вечірки.

— Ти маєш на увазі, що вечірка...

— Вечірка за два квартали звідси,— кажу я.

Він ставить руки в боки — тренерська поза.

— Це що за чортівня?

— Я надіслав тобі хибну адресу. Музика, яку ти чуєш,— це для відвернення уваги. Охоронець, що стояв на VIP-вході? Він працює на мене й ушився, щойно ти зайшов у двері.

Великий Т двічі кліпає й підходить до мене ближче. Я не рухаюсь ані на міліметр.

— Що відбувається?

— Я зараз тебе відлупцюю, Тедді.

Ну от, нарешті Тедді розцвітає усмішкою. Його груди такі ж широкі, як стіна для сквошу. Він ще наближається, нависає наді мною, дивиться зі впевненістю чоловіка, який через свої розміри й наявну владу ніколи не потрапляв у бійку або не отримував подібних викликів. Це дурний крок любителя — давити суперника масою та дивитися, як той відступає.

Звісно, я на це не ведусь. Я піднімаю голову й дивлюся йому просто в очі. І нарешті бачу за його виразом обличчя, що Тедді почав сумніватися.

Я не чекаю.

Він припустився помилки, підійшовши так близько,— це робить мій перший удар легким і коротким. Я складаю кінчики п'яти пальців правої руки разом подібно до наконечника стріли та б'ю Тедді в горло. Чую, як він клекоче. Одразу б'ю ногою — просто в праве коліно, що, як я знаю із зібраної про Тедді інформації, нещодавно двічі оперували з метою реконструкції передньої хрестоподібної зв'язки.

Чую хруст.

Великий Т падає долу, як дуб.

Я піднімаю ногу й добряче прикладаю його підбором.

Він кричить.

Я б'ю ще раз.

Він знову виє.

І повторюю удар.

Тиша.

Далі розповідати немає сенсу.

За двадцять хвилин я вже на вечірці Свагга Дедді. Охорона супроводжує мене до спеціальної кімнати — сюди потрапляють лише три типи людей: красиві жінки, відомі особи й товстосуми.

Ми відриваємося до п'ятої ранку. Потім чорний лімузин відвозить Свагга й вашого покірного слугу до аеропорту. Приватний літак уже заправлений і чекає.

Свагг спить увесь переліт до Нью-Йорку. Я приймаю душ — так, у моєму літаку є душ,— голюся й перевдягаюсь у діловий костюм від *Kiton*, K50 сірого кольору в ялинку.

На нас уже чекають два лімузини. Свагг залучає мене до доволі заплутаного танцю рукостискань-обіймів — такого собі способу прощання,— а потім від'їжджає у свій маєток в Альпіні. Я сідаю в другу машину та їду до свого офісу в 48-поверхівці, що розташована в середмісті, на Парк-авеню. Моя родина володіє будівлею «Lock-Horne» відтоді, як її збудували 1967 року.

Піднімаючись у ліфті, я зупиняюся на четвертому поверсі. Колись цей простір був домом спортивної агенції, якою керував мій найближчий друг, але кілька років тому він її закрити. Відтоді я надто довго залишав цей поверх порожнім, адже надія помирає останньою. Я був певен, що мій друг змінить думку й таки повернеться.

Але він не повернувся. Тож кожен із нас рушив далі.

Новий орендар — *Fisher and Friedman*, що позиціонує себе як «адвокатська фірма захисту прав жертв». На її вебсайті, який мене підкорив, це прописано ще конкретніше:

Ми допоможемо вам поставити аб'юзерів, сталкерів, придурків, тролів, збоченців і психопатів навколошки та влупити їм по яйцях.

Важко встояти. Як і у випадку зі спортивною агенцією, що винаймала цей простір раніше, я є мовчазним партнером-інвестором.

Стукаю. Коли Седі Фішер каже: «Заходьте», відчиняю двері й заглядаю.

— Зайнята?

— Соціопати зараз у тренді,— кидає Седі, не відриваючи погляду від монітора.

Вона стовідсотково має рацію. Саме тому я вклався в її бізнес. Мені подобається те, що вони роблять, захищаючи скривджених і побитих, але також я бачу, що невпевнених у собі та схильних до насильства чоловіків (а це майже завжди чоловіки) стає дедалі більше.

Седі нарешті піднімає на мене очі.

— Я гадала, ти на грі в Індіанаполісі.

— Я там і був.

— А, точно, приватний літак. Іноді забуваю, наскільки ти багатий.

— Не забуваєш.

— Це правда. То як справи?

Седі носить окуляри, як у гарячої бібліотекарки, і рожевий брючний костюм, дуже обтислий і відвертий. Це навмисне, як вона мені пояснила. Коли Седі лише почала представляти жінок, які зазнали сексуальних домагань і зґвалтувань, їй казали, що треба одягатися консервативно — у щось безформне й сіре, тобто мати «невинний» вигляд. Це, на думку Седі, було віктімблеймінгом.

Якою була її реакція? Зробити все навпаки.

Я не знаю, як порушити цю тему, тому просто кажу:

— Я чув, одну з твоїх клієнток госпіталізували.

Це привертає її увагу.

— Як гадаєш, чи буде доречно надіслати їй щось? — запитую я.

— Що саме, Віне?

— Квіти, цукерки...

— Вона в інтенсивній терапії.

— М'яку іграшку. Повітряні кульки.

— Кульки?

— Щось, аби вона знала, що ми про неї пам'ятаємо.

Седі повертається до монітора.

— Єдине, чого хоче наша клієнтка, — це те, чого ми, здається, не в змозі їй дати: справедливості.

Я роззявляю рота, щоби щось сказати, але врешті-решт мовчу, віддаючи перевагу стриманості та мудрості, а не комфорту й браваді. Я розвертаюся, щоби піти, і помічаю двох людей — жінку й чоловіка, — що цілеспрямовано йдуть до мене.

— Віндзор Горн Локвуд? — питає жінка.

Ще до того, як вони показують свої жетони, я вже знаю, що ці двоє з правоохоронних органів.

Седі теж про це здогадується. Вона автоматично підводиться й іде до мене. Я, звісно, маю групу власних адвокатів, але вони опікуються моїм бізнесом. Для особистих проблем у мене був найкращий друг, спортивний агент / правник, який колись працював на цьому поверсі

й завжди приходив на допомогу, бо я йому цілковито довіряв. Зараз, коли він відійшов убік, Седі, наскільки я розумію, інстинктивно взяла на себе цю роль.

— Віндзор Горн Локвуд? — повторює жінка.

Це моє ім'я. Якщо бути технічно коректним, я — Віндзор Горн Локвуд III. Як впливає з імені, я багатий спадкоємець, тож і вигляд маю відповідний: рум'яний колір обличчя, русаве з переходом у сивину волосся, витончені патриціанські риси, майже царствена постава. Я не приховую, хто я є, і не знаю, чи зміг би.

Я роздумую, де міг натупити з Великим Т? Я вправний, дуже вправний. Але ж не ідеальний.

Де ж я припустився помилки?

Седі вже практично біля мене. Я чекаю й не відповідаю, натомість чую її голос:

— А хто цікавиться?

— Я спецагентка Карен Янг, ФБР,— говорить жінка.

Янг темношкіра, на ній оксфордська темно-синя сорочка на ґудзиках під приталеною шкіряною курткою коньячного відтінку. Дуже модно як для федеральної агентки.

— А це мій напарник, спецагент Хорхе Лопез.

А от він не такий модний — костюм кольору мокрої бруківки й краватка сумного плямисто-червоного кольору.

Вони показують свої жетони.

— Вам щось потрібно? — питає Седі.

— Ми хотіли би поговорити з містером Локвудом.

— Я так і подумала,— відказує Седі трохи роздратовано.— Стосовно чого?

Янг посміхається й кладе жетон у кишеню.

— Щодо вбивства.

РОЗДІЛ 2

Виникає проблема. Янг і Лопез хочуть відвезти мене кудись, нічого не пояснюючи. Седі на це не погоджується. Урешті-решт я втручаюсь, і ми досягаємо певної угоди. Я їду з федералами, але мене не допитуватимуть без адвоката.

Седі, дуже мудра як на свої тридцять років, від цього не в захваті. Вона відтягує мене й каже:

— Вони однаково тебе допитають.

— Я в курсі. Це не перша моя зустріч зі службами.

І навіть не третя чи четверта... Але Седі цього знати не потрібно. Я не хочу далі тягнути час чи очікувати на юристів, і на це є три причини. По-перше, Седі має бути на судовому засіданні, і я не хочу її затримувати. По-друге, якщо це стосується Тедді Лайонса, я, з очевидних причин, не хотів би, щоби Седі дізналась про це в такий спосіб. По-третє, мені дуже цікаво, що ж там за вбивство, і від природи я надмірно самовпевнений. Можете мене за це засудити.

Сівши в автівку, ми їдемо до центру міста. Лопез за кермом, Янг сидить біля нього. Я на задньому сидінні. Як не дивно, вони наче випромінюють тривогу. Обидва намагаються триматися професійно — і їм це вдається,— але я відчуваю приховані коливання. Ідеться про якесь нетипове вбивство, таке не щодня трапляється. Вони намагаються приховати це, але їхнє хвилювання — це феромон, який я не можу не відчувати.

Лопез і Янг починають зі звичайного випробування мовчанкою. Теорія дуже проста: більшість людей ненавидять мовчання й зроблять усе, щоби його порушити — зокрема скажуть щось не на свою користь.

Мене майже ображає, що вони випробовують цю тактику на мені.

Я, звісно, не ведуся. Я вмоцнююсь на задньому сидінні, складаю руки й дивлюсь у вікно, наче турист, що вперше завітав до великого зіпсованого міста.

Урешті-решт Янг кидає:

— Ми знаємо про вас.

Я засовую руку до кишені піджака й натискаю кнопку диктофона. Розмова одразу полетить у хмарне сховище, якщо хтось із федералів зрозуміє, що я записую, і захоче видалити запис або пошкодити телефон.

Я дуже добре підготовлений.

Янг обертається до мене.

— Я сказала, що ми про вас знаємо.

Я мовчу.

— Ви працювали на Бюро,— продовжує вона.

Мене дивує, що вони знають про мої стосунки з Федеральним бюро розслідувань, але я цього не показую. Я дійсно працював на ФБР одразу після завершення навчання в Дюкському університеті, але це було під великим секретом. Те, що їм хтось розповів про це — а це був хтось із верхівки,— зайвий раз підтверджує, що вбивство незвичайне.

— Ми чули, що ви дуже вправний,— кидає Лопез, перехопивши мій погляд у дзеркалі заднього огляду.

Як швидко вони перейшли від гри в мовчанку до лестощів. Але я на таке теж не ведуся.

Ми рухаємося Централ-Парк-Вест-авеню, моєю рідною вулицею. Імовірність того, що вбивство стосується Великого Т, різко знизилася. По-перше, я знаю, що він не вмер, хоча й не абсолютно здоровий. По-друге, якби федерали хотіли допитати мене про вчорашній вечір, то ми

їхали б в іншому напрямку, до їхньої штаб-квартири на Федерал-Плаза, 26. Натомість ми прямуємо до мого житла в «Dakota», що на розі Централ-Парк-Вест-авеню і Сімдесят другої вулиці.

Я обмірковую цей факт. Я зараз живу сам, тому жертвою не може бути хтось близький. Можливо, суд виписав ордер на обшук моєї квартири й вони знайшли якийсь компромат, але це теж здається малоймовірним. Хтось з охоронців «Dakota» попередив би про таке вторгнення. Одна з моїх прихованих сигналізацій мала б надіслати сповіщення на телефон. Я достатньо обережний, щоби не залишати на виду речей, які можуть викликали підозру в працівників правоохоронних органів.

На моє здивування, Лопез без зупинок проїжджає повз мій будинок. Рухаємося далі. За шість кварталів, коли автівка минає Музей природничої історії, я помічаю дві патрульні машини поліції Нью-Йорку біля «Beresford», одного з поважних довоєнних багатоквартирних будинків на Вісімдесят першій вулиці.

Лопез уважно дивиться на мене в дзеркало заднього огляду. Я це помічаю й суплюся.

Швейцари «Beresford» носять уніформу, на пошиття якої надихнув одяг радянських генералів 1970-х. Лопез пригальмовує, а Янг обертається до мене й питає:

— Чи знаєте ви когось із цього будинку?

Моя відповідь — мовчання й посмішка.

Вона хитає головою й каже:

— Що ж, ходімо.

Лопез праворуч від мене, Янг — ліворуч. Вони проводять мене мармуровим вестибюлем до обшитого дерев'яними панелями ліфта, що вже чекає на мене. Янг натискає кнопку найвищого поверху, і я розумію, що ми їдемо в зону розрідженого повітря — у фігуральному,

буквальному й передусім фінансовому сенсах. Один із моїх колег, віцепрезидент *Lock-Horne Securities*, купив на четвертому поверсі цього будинку класичну шестикімнатну квартиру з обмеженим видом на парк. Він заплатив за це понад п'ять мільйонів доларів.

Янг знову дивиться на мене й питає:

— Чи маєте ідеї, куди ми їдемо?

— Угору?

— Смішно.

Я скромно кліпаю очима.

— На найвищий поверх. Бували там колись?

— Не думаю.

— Знаєте, хто там живе?

— Не думаю.

— Мені здавалося, що всі ви, багатії, знаєте одне одного.

— Стереотипи — це погано,— кажу я.

— Але в цій будівлі ви вже бували, чи не так?

Двері ліфта дзвінко відчиняються, я продовжую мовчати. Мені здавалося, що ми одразу потрапимо до шикарної квартири, бо ліфти часто привозять просто до пентхаусів, але ми опинилися в темному коридорі з насичено-бордовими шпалерами. Праворуч від нас — відчинені двері, що ведуть до гвинтових сходів із кованого заліза. Лопез іде нагору першим, Янг жестом запрошує мене йти за ним. Я піднімаюсь.

Тут усюди якийсь мотлох.

Двометрові стоси журналів, газет і книжок вишикувалися обабіч сходів. Нам доводиться підніматися по одному — я помічаю журнал *Times* 1998 року,— але навіть так ми змушені йти ледь не боком, аби протиснутися крізь вузький прохід.

Сморід стоїть убивчий.

Це кліше, але воно правдиве: запах людського тіла, що розкладається, ні з чим не сплутаєш. Янг і Лопез прикривають ніс і рот. Я — ні.

«Beresford» має чотири башти — на кожному розі споруди. Ми потрапляємо до північно-східної. Той, хто тут живе (чи, точніше, жив), на найвищому поверсі одного з найпрестижніших будинків Мангеттена,— це абсолютний барахольник. Ми ледве рухаємося. Четверо криміналістів у захисних костюмах і шапочках для душі намагаються продиратися й пересуватися крізь купи сміття.

Труп уже запакували. Я здивований, чому його ще не вивезли звідси, але насправді в цій справі все дивно.

Я досі не розумію, чому я тут.

Янг показує мені світлину — підозрюю, що на ній зображено жертву: очі заплющені, біле простирадло закриває тіло аж під підборіддя. Старий, біло-сіра шкіра, напевно, близько сімдесяти років. Лисе тім'я з колом сивого волосся, що розрослося над вухами. У нього велика, густа, кудлата борода брудно-білого кольору, наче він їв вівцю, коли його фотографували.

— Знаєте його? — питає Янг.

Я налаштований бути чесним.

— Ні,— я повертаю їй світлину.— Хто це?

— Жертва.

— Так, я це зрозумів, дякую. А звуть його як?

Агенти презириються.

— Ми не знаємо.

— А власника квартири питали?

— Ми вважаємо, що власник — це він,— відповідає Янг.

Я чекаю.

— Цю квартиру в башті 30 років тому придбала якась фірма за допомогою підставної компанії, що її неможливо відстежити.

Не можуть відстежити. Я дуже добре на такому знаюся. Часто користуюся аналогічними фінансовими інструментами — не для уникнення податків, хоча нерідко це є додатковою вигодою. У моєму випадку — і, певно, для цього покійного барахольника — це більше заради анонімності.

— Жодних документів? — запитую я.

— Ще не знайшли.

— А працівники будинку...

— Він жив сам. Усі доставки залишали йому внизу біля сходів. У будівлі немає камер спостереження в коридорах на верхніх поверхах, а якщо і є, то персонал нам не зізнається. Усі кооперативні оплати вносилися вчасно від імені фірми. Швейцари кажуть, що відлюдник — таке прізвисько вони йому дали — жив дуже закрито. Виходив рідко, а коли це робив, то ховав обличчя в шарфі й користувався таємним ходом на цокольному поверсі. Менеджер знайшов його цього ранку, коли сморід почав ширитися на нижчі поверхи.

— І що, ніхто в будівлі не знає, хто він?

— Схоже на те, що ні, але ми опитуємо людей по квартирах,— відповідає Янг.

— У мене є очевидне запитання.

— Яке?

— Чому я тут?

— Спальня.

Янг, здається, чекає на мою відповідь. Але я мовчу.

— Пройдіть за нами.

Ми йдемо праворуч, і я помічаю вид із вікна — по той бік дороги великий круглий планетарій Музею природничої історії, трохи лівіше — Центральний парк у всій красі. У мене з квартири теж вид, якому можна позаздрити, але «Dakota» має лише дев'ять поверхів, а тут ми приблизно на рівні двадцятого.

Мене важко здивувати, проте коли я заходжу до спальні й бачу причину, з якої мене сюди привезли, то застигаю. Не рухаюся. Просто дивлюсь. Я провалююся в минуле, наче зображення переді мною — це часовий портал. Я восьмирічний хлопчик, що тишком пробирається до дідового кабінету в маєтку Локвудів. Решта моєї великої родини досі в саду. Я в чорному костюмі стою сам на розкішній паркетній підлозі. Це було до розколу в сім'ї чи, можливо, саме в момент першої тріщини. Похорон дідуся. Кабінет — його улюблену кімнату — запшикали чимось нудотним, якимось дезінфектором, але знайомий мені заспокійливий запах дідової люльки досі домінує.

Я насолоджуюся ним. Невпевнено простягаю руку до люльки, яка продовжує домінувати. Я насолоджуюся нею. Далі торкаюся його улюбленого шкіряного крісла, майже вірю, що він зараз матеріалізується в кардигані, капцях, із люлькою, в оточенні своїх речей. Нарешті я, восьмирічний, набираюся сміливості й сідаю в крісло з відкидною спинкою. Коли я вмоцнююся, то дивлюся на стіну над каміном — так часто робив дідусь.

Я знаю, що Лопез і Янг спостерігають за моєю реакцією.

— Спочатку ми вважали, що це підробка,— говорить Янг.

Я продовжую дивитися — так само, як у восьмирічному віці, сидячи в дідовому кріслі.

— Тому ми запросили кураторку з Мета,— каже Янг, скоротивши назву Музею мистецтв Метрополітен.— Вона хоче зняти її зі стіни й провести кілька тестів, але майже стовідсотково впевнена, що це — оригінал.

Спальня барахольника, на противагу решті квартири, охайна та чиста, тут немає нічого зайвого, тільки потрібні речі. Ліжко біля стіни застелено, воно без спинки. Поруч журнальний столик, на якому лежать тільки окуляри для читання й книжка в шкіряній палітурці. Тепер я знаю, що мене привезли сюди лише для однієї справи — подивитися на єдину річ, що висить на стіні.

Це олійне полотно, яке має просту назву «Дівчина за піаніно», авторства Яна Вермера.

Так, того самого Вермера. Так, та сама картина.

Цей шедевр, як і більшість із тридцяти чотирьох відомих зараз Вермерових полотен, невеликий — приблизно сорок шість сантиметрів заввишки й сорок один сантиметр завширшки. Проте він захоплює своєю простотою та красою. «Дівчину за піаніно» майже сто років тому придбав мій прадід, вона висіла в кабінеті маєтку Локвудів. Понад двадцять років тому моя родина передала цю картину, вартість якої за сьогоднішніми мірками перевищує 200 мільйонів доларів, разом зі ще одним шедевром, яким ми володіли, «Читачем» Пікассо, на користування Галереї Локвудів у Залі засновників студмістечка в Гаверфордському коледжі. Мабуть, ви читали про нічне пограбування. Протягом багатьох років обидва шедеври постійно «знаходили»,— найостанніший випадок, коли полотно Вермера побачили на яхті близькосхідного принца. Жодна з цих картин (а кілька я перевірів особисто) не була оригіналом. Дехто припускав, що до крадіжки наших полотен причетний той самий злочинний синдикат, який викрав тринадцять творів мистецтва, серед яких роботи

Рембрандта, Мане, Деґа і, так, Вермера з Музею Ізабелли Стюарт Ґарднер у Бостоні.

Жодну з картин, викрадених під час цих двох пограбувань, не було знайдено.

Аж до сьогодні.

— Маєте що сказати? — питає Янг.

Я повісив у дідусевому кабінеті дві порожні рами — як данину пам'яті викраденим шедеврам й обіцянку, що колись їх буде повернуто.

Тепер цю обіцянку, здається, було виконано принаймні наполовину.

— А Пікассо?

— Жодних ознак, але, як бачите, тут ще купу всього треба розгребти,
— відповідає Янг.

Пікассо набагато більший — понад півтора метра заввишки й метр двадцять завширшки. Якби картина була тут, то її вже давно знайшли б.

— Чи є ще якісь думки?

Я жестом показую на стіну й запитую:

— Коли я можу забрати її додому?

— Треба почекати, ви ж знаєте, якою є процедура.

— Я знаю відомого арткуратора й реставратора в Нью-Йоркському університеті, його звуть П'єр-Еммануель Кло. Я хотів би, щоби він перевірів картину.

— У нас для цього вже є люди.

— Ні, спецагентко, немає. Ви фактично самі сказали, що запросили випадкову людину з Метрополітен цього ранку...

— Вона навряд випадкова...

— Я не так багато прошу,— продовжую я.— Моя людина знає, як ідентифікувати, поводитися і, якщо потрібно, реставрувати шедевр такого рівня. Таких людей лише кілька на планеті.

— Ми подивимося,— каже Янг, намагаючись перевести тему.— То що ще думаєте?

— Жертву задушили чи перерізали горло?

Спецагенти презираються. Потім Лопез прокашлюється й питає:

— А як ви?..

— Простирadlo закриває його шию. На фото, яке ви показали. Я припускаю, що це зробили, аби прикрити травму.

— Не будемо в це заглиблюватися,— каже Янг.

— У вас є час смерті?

— І про це теж не будемо.

Коротше: я — підозрюваний.

Я гадки не маю, з якої причини. Звісно, якби я вчинив убивство, то забрав би картину. Або ні. Можливо, я зметував би, що варто вбити чоловіка й залишити полотно — аби його знайшли й повернули моїй родині.

— Можливо, у вас є ще якісь думки, що могли б нам допомогти? — знову запитує мене Янг.

Я не переймаюся найочевиднішою теорією: відлюдник був крадієм мистецтва. Він ліквідував усе, що вкрав, використав гроші, аби

приховати свою особу, створив анонімку підставну компанію, придбав квартиру. З якоїсь причини — найімовірніше, бо він її дуже любив або тому що таку картину одразу помітили б, якби вона десь засвітилася,— він залишив Вермера собі.

— То ви тут ніколи не бували? — питає Янг.

Вона говорить надто розслабленим тоном.

— Містере Локвуд?

Цікаво. Вони явно впевнені, що мають докази мого перебування в цій башті. Але я тут ніколи не був. Також зрозуміло, що вони зробили нетиповий крок — привезли мене на місце вбивства, щоб я швидше розколовся. Якби вони дотримувалися стандартного протоколу розслідування вбивства й повезли мене на допит, то я закрився б і захищався. І привів би адвоката з кримінальних справ.

Та що ж у них таке на мене є?

— Від імені всієї моєї родини дякую, що Вермера знайшли.
Я сподіваюся, що це призведе й до швидкого віднайдення Пікассо.
Я вже готовий повернутися до свого офісу.

Янг і Лопезу це не подобається. Вона дивиться на нього й киває. Лопез вислизає в іншу кімнату.

— Секунду,— звертається Янг до мене й витягує зі своєї теки інше фото.

Світлина, яку вона показує, знову мене спантеличує.

— Чи впізнаєте це, містере Локвуд?

— Можна просто Він,— кидаю я, щоби виграти час.

— Чи впізнаєте, Віне?

— Ви ж знаєте, що так.

— Це ваш фамільний герб, чи не так?

— Так, це він.

— Очевидно, ми дуже довго будемо обшукувати квартиру жертви,— каже Янг.

— Так ви й казали.

— Але ми знайшли одну річ у шафі його спальні,— усміхається Янг, і я помічаю, що в неї мила усмішка.— Лише одну.

Я чекаю.

Лопез повертається до нас. За ним криміналіст несе валізу зі шкіри алігатора з полірованою металевою фурнітурою. Я впізнаю цю річ, але не можу повірити, що це вона. Це не має жодного сенсу.

— Чи впізнаєте цю валізу? — питає Янг.

— А мав би?

Звісно, я впізнав. Багато років тому моя тітка Плам зробила такі валізи всім чоловікам у родині. На кожній є герб родини та ініціали власника. Коли вона його подарувала — а мені тоді було чотирнадцять років,— я дуже сильно намагався не кривитися. Я люблю дорогі й розкішні речі, але проти вульгарних і марнотратних.

— На цій валізі ваші ініціали.

Криміналіст нахилив валізу, і я бачу безглузду монограму в бароковому стилі: «ВГЛ-III».

— Це ж ви, чи не так? ВГЛ-III — Віндзор Горн Локвуд III?

Я не рухаюся, не розмовляю, нічого не видаю. Не хочу здатися вам надто мелодраматичним, але це відкриття змусило мій світ зійти зі своєї осі.

— Отже, містере Локвуд, чи не бажаєте нам розповісти, чому ваша валіза тут?

РОЗДІЛ 3

Янг і Лопез чекають на пояснення. Починаю з чистої правди: я не бачив цієї валізи дуже багато років. Скільки? Тут моя пам'ять стає затуманеною. Багато, кажу я. Понад десять? Так. Понад двадцять? Я знизую плечима. Чи можу я принаймні підтвердити, що ця валіза належить мені? Ні, я маю подивитися на неї ближче, відчинити й поглянути, що всередині. Янг це не подобається. Я й не думав, що вона погодиться. Але чи можу я підтвердити, що це моя валіза, просто поглянувши на неї? Вибачте, але точно ні, не можу, кажу я їм. Але ж тут ваші ініціали й фамільний герб, нагадує мені Лопез. Так, я знаю, але хтось міг зробити дублікат. Навіщо це комусь? Гадки не маю.

Отака історія.

Я йду вниз гвинтовими сходами й зупиняюся в темному кутку. Пишу Кабіру, моєму асистенту, щоби надіслав автівку до «Beresford»,— не маю бажання їхати назад у компанії федералів. Також прошу його підготувати гелікоптер, бо одразу збираюся до Локвуда, родинного маєтку у Філадельфії. Наземний рух між Мангеттеном і Філадельфією непередбачуваний. Зараз, напевно, це буде дві з половиною години їзди на машині. А на гелікоптері сорок п'ять хвилин.

Я поспішаю.

Чорна машина чекає на мене на Вісімдесят першій вулиці. Поки ми їдемо до злітного майданчика, що в кінці Тридцятої вулиці біля річки Гудзону, я телефоную своїй двоюрідній сестрі Патриції.

— Розкажуй,— кидає вона, піднімаючи слухавку.

Я не можу не всміхнутися.

— Яка ти кмітлива.

— Вибач, братику. Усе добре?

— Так.

— Давно тебе не чула.

— І я тебе.

— То за що мені зараз ця радість?

— Я збираюся летіти в Локвуд гелікоптером.

Патриція мовчить.

— Можемо там зустрітися?

— У маєтку?

— Так.

— Коли?

— За годину.

Вона вагається, що цілком зрозуміло.

— Я не була там з...

— Я знаю.

— У мене зараз важлива нарада.

— Скасуй.

— Отак просто?

Я чекаю.

— Віне, що відбувається?

Я чекаю трохи довше.

— Точно, якби ти хотів сказати телефоном, то вже зробив це.

— Побачимося за годину,— кажу я й кладу слухавку.

Ми летимо над мостом Бенджаміна Франкліна, що перетинає річку Делавер, яка розділяє Нью-Джерсі й Пенсильванію. За три хвилини в кадрі з'являється маєток Локвудів, який наче заслуговує на саундтрек. Гелікоптер «AugustaWestland AW169» пролітає над старими кам'яними стінами, зависає над галявиною та приземляється серед газонів, які ми досі називаємо «старі конюшні». Минуло майже двадцять п'ять років відтоді, як я зруйнував стайню, будівлю XIX століття. Цей символічний жест був нехарактерно легковажним з мого боку. Я переконував себе: якщо все розламати й перебудувати, це допоможе перетворити мою пам'ять на розрізнені уламки свідомості.

Але цього не сталося.

Коли я вперше привіз мого друга Майрона до Локвуда — ми були першокурсниками на канікулах,— він похитав головою й сказав: «Схоже на житло Вейна». Він, звісно, мав на увазі Бетмена з оригінального телесеріалу з Адамом Вестом і Бертом Вордом. Це був єдиний Бетмен, якого ми поважали. Я зрозумів його думку. Локвуд має ауру, пишність, зухвалість, але «величний маєток Вейна» побудовано з червонуватої цегли, тоді як моє родинне гніздо — це будівля із сірого каменю. Протягом багатьох років тут було зроблено різні оновлення, зокрема дві прибудови з обох боків — красиві, але величезні. Два нові крила затишні та обладнані кондиціонерами, світліші й просторіші, але це перебір. Вони факсиміле. Я ж бажаю бути в оригінальному камені Локвуда. Мені потрібно відчути вогкість, затхлість, протяги.

Але я приїжджаю сюди нечасто.

Найджел Данкан, давній сімейний дворецький / адвокат — так, химерне поєднання — вітає мене біля входу. Він має лисину з трьома зачесаними волосинами й подвійне підборіддя. На ньому сірі спортивні штани з логотипом «Villanova», що тримаються на зав'язках,

які оперізують чималий живіт, і таке ж сіре худі з написом «PENN» спереду.

Я хмуро дивлюся на нього.

— Гарний прикид.

Найджел старанно кланяється.

— Майстер Він бажав би, щоб я був у фраку?

Найджел думає, що це смішно.

— Це конверси *Chuck Taylor*? — я показую на його взуття.

— Вони шикарні,— відказує Найджел.

— Якщо ти у восьмому класі.

— От халепа... Ми не чекали на вас, майстре Він.

Дражнить мене оцим «майстер». Ну нехай.

— Я не очікував, що заїду.

— Усе добре?

— Помірно.

У Найджела іноді проскакує британський акцент, але він фейковий. Наш дворецький народився в цьому маєтку. Його батько працював на мого діда, а Найджел працює на мого батька. Мій тато заплатив за його навчання на юридичному факультеті Пенсильванського університету — щоби дати Найджелові «більше» можливостей, ніж просто бути дворецьким. Водночас це зобов'язало Найджела бути в маєтку завжди, бо така в нього сімейна традиція.

Ремарка: багатії дуже гарно вміють використовувати великодушність, щоб отримати бажане.

— Ви залишитеся на ніч? — питає мене дворецький.

— Ні.

— Ваш батько спить.

— Не треба його будити.

Ми рушаємо до головного будинку. Найджел хоче знати, чому я приїхав, але ніколи не питає.

— Знаєш, твій прикид пасує до стін будинку,— кажу я.

— Саме тому я його й ношу — камуфляж.

Я кидаю швидкий погляд на стайню. Найджел це помічає, але вдає, що ні.

— Скоро приїде Патриція,— кажу я.

Найджел зупиняється й обертається до мене.

— Ваша кузина Патриція?

— Так, вона.

— Ого.

— Проведеш її до кабінету?

Я піднімаюся туди кам'яними сходами. Досі вловлюю легкий аромат тютюну. Я знаю, що це неможливо, що в будинку ніхто не палив люльки майже сорок років, що це мій мозок підкидає хибні образи та звуки, а найчастіше — запахи. Але цей аромат видається мені реальним. Можливо, запахи справді затримуються — особливо ті, які ми вважаємо найбільш заспокійливими.

Я підходжу до каміна й дивлюся на порожню раму, де колись висіла картина Вермера. Пікассо був на протилежній стіні. Це й була умовна

«Колекція Локвудів» — триста мільйонів доларів лише за два полотна. Я чую за спиною цокання підборів по мармуру. Конверси такого звуку не видають.

Найджел прокашлюється. Я стою спиною до них.

— Ви ж не хочете, щоб я її представляв?

Я повертаюсь, а там вона — моя кузина Патриція.

Вона оглядає кімнату, перш ніж подивитися на мене.

— Дивно сюди повернутися.

— Ти дуже давно не була тут.

— Погоджуюсь,— увертає Найджел.

Ми обидва дивимося на нього. Він розуміє.

— Я буду нагорі, якщо комусь знадоблюсь.

Виходячи, Найджел зачиняє за собою масивні двері кабінету. Вони моторошно скреготять. Ми з Патрицією якусь мить мовчимо. Їй, як і вашому покірному слугі, трохи за сорок. Ми двоюрідні брат і сестра. Наші батьки, рідні брати Віндзор II і Олдріч, обидва білошкірі й світловолосі, як власне і я, але Патриція пішла в матір, Алін, бразилійку з міста Форталези. Колись дядько Олдріч шокував усю родину, коли привіз двадцятирічну красуню зі своєї тривалої благодійної подорожі Південною Америкою. У Патриції темне, стильно підстрижене коротке волосся. На ній блакитна сукня — повсякденна й розкішна водночас. Очі Патриції блискучо-мигдалеві. Її спокійне обличчя позбавлене типової «стервозності» багатійок, воно захопливо меланхолійне й напрочуд гарне. Моя кузина вирізняється чарівністю та телегенічністю.

— То що сталося? — питає мене Патриція.

— Знайшли Вермера.

Вона приголомшена.

— Реально?

Я розповідаю про відлюдника, про башту в «Beresford», убивство. Я не вправний у речах, що вимагають витонченості й такту, але дуже намагаюся обережно підвести до розв'язки. Моя кузина дивиться на мене зацікавлено, і я знову провалююсь у часовий портал. У дитинстві ми годинами гасали цими землями. Грали в хованки, каталися на конях, плавали в басейні та озері. Грали в шахи й нарди, навчалися гольфу й тенісу. А коли маєток ставав занадто помпезним чи похмурим, як було заведено в Локвудів, Патриція дивилася на мене й закочувала очі — і через це я всміхався.

Лише одній людині в житті я казав, що люблю. Єдиній.

Ні, я сказав це не особливій жінці, яка, скажімо, урешті-решт розбила моє серце — ніхто ніколи не розбивав мені серця, навіть не надщерблював,— а своєму найближчому другові Майрону Болітару. Коротко кажучи, у моєму житті не було великого кохання — лише велика дружба. І з родиною так само. Ми кровні родичі. У мене сердечні, важливі й навіть цікаві стосунки з батьком, братами й сестрами, тітками та дядьками, кузенами й кузинами. Стосунків із матір'ю в мене практично не було — я не бачив її та не говорив із нею з восьми років аж до того часу, коли у свої тридцять з лишком побачив її на смертному одрі.

Це я вам так довго намагаюся розповісти, що Патриція — моя улюблена родичка. Навіть попри те, що наші батьки посварилися, і саме тому вона не була в маєтку зі своїх підліткових років. Навіть після жахливої трагедії, яка зробила цей розрив не лише непоправним, але й, на жаль, вічним.

Я завершую пояснення, і Патриція каже:

— Ти це міг і телефоном розповісти.

— Так.

— Є щось іще?

Я вагаюсь.

— От лайно,— каже вона.

— Перепрошую?

— Ти вагаєшся, Віне, це так на тебе не схоже... От дідько, це щось погане, так? — Вона підходить до мене ближче.— Що трапилось?

Я просто кажу:

— Валіза тітки Плам.

— І що з нею?

— У того барахольника був не лише Вермер, а й валіза, яку подарувала тітка.

Ми мовчки стоїмо. Патриції потрібна хвилина. Я даю їй цей час.

— Що ти маєш на увазі, кажучи, що в нього була валіза?

— Це й маю. Валіза була в нього, серед його речей.

— Ти її бачив?

— Так.

— І вони не знають, хто цей барахольник?

— Ні. Ще не визначили.

— Ти бачив тіло?

— Показали світлину з обличчям.

— Опиши.

Я розповідаю.

— Це може бути хто завгодно,— каже вона, коли я завершую.

— Я знаю.

— Це неважливо. Він завжди був у лижній масці. Або... зав'язував мені очі.

— Я знаю,— повторюю я, цього разу більш похмуро.

Дідів годинник у кутку починає відбивати час. Ми мовчимо, поки це не завершується.

— Але ж існує ймовірність, ну, якийсь шанс...— Патриція підходить до мене. Досі ми стояли в протилежних кінцях кімнати, тепер між нами метр-два.— Що це саме той чоловік, який викрав картини?

— Я не поспішав би з висновками.

— Що ФБР знає про валізу?

— Нічого. Вони побачили монограму й герб і дійшли висновку, що я — її власник.

— А ти їм не сказав?

Я суплюся.

— Звісно, ні.

— Так, чекай, то ти підозрюваний?

Я знизую плечима.

— Коли вони все дізнаються про валізу,— починає Патриція.

— Ми обидва будемо підозрюваними, так.

Для тих, хто ще не зрозумів, пояснюю: моя двоюрідна сестра — це та сама Патріція Локвуд.

Мабуть, ви бачили її історію в шоу «60 хвилин» чи чомусь такому, але для тих, хто з якихось причин не знає, Патріція Локвуд керує мережею прихистків «Абеона» для постраждалих від аб'юзу й безпритульних дівчат, підлітків і молодих жінок. Вона — серце, душа, двигун і фотогенічне обличчя однієї з найвідоміших благодійних організацій країни. Вона заслужено отримала десятки гуманітарних нагород.

З чого ж мені почати?

Я не буду заглиблюватись у те, як наші з Патріцією батьки посварилися, як вони воювали, як мій батько, Віндзор II, переміг свого брата й виграв війну, бо, чесно кажучи, гадаю, що врешті-решт мої батько й дядько помирилися б. Наша родина, як і багато інших сімей, багатих і бідних, має історію розбрату й примирення.

Немає зв'язку міцнішого за кровний, але немає й крихкішого за нього.

Потенційне примирення було перекреслене незворотною подією — смертю.

Я розкажу вам, що сталося, якомога беземоційніше.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

КУПИТИ